

TAMMI

KARIN SLAUGHTER

RIKOLLINEN

"Amerikkalaisen
rikoskirjallisuuden
terävintä kärkeä."

THE WASHINGTON POST

WILL TRENT & SARA LINTON
— DEKKARI

KARIN SLAUGHTER:

SARA LINTON -SARJA

Sokaistu (2001, suom. 2003)

Riistetyt (2002, suom. 2004)

Piinattu (2003, suom. 2005)

Merkitty (2004, suom. 2006)

Kadotettu (2005, suom. 2007)

Häpäisty (2007, suom. 2008)

WILL TRENT -SARJA

Triptyykki (2006, suom. 2009)

Pelon huone (2008, suom. 2010)

WILL TRENT & SARA LINTON -SARJA

Kivun jäljet (2009, suom. 2011)

Pettävä hiljaisuus (2010, suom. 2012)

Yli rajan (2011, suom. 2013)

Rikollinen (2012, suom. 2014)

KARIN SLAUGHTER

RIKOLLINEN

Suomentanut

Annukka Kolehmainen

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Kirjailijan kotisivut:
www.karinslaughter.com

Shakespeare-sitaatit suomentanut Yrjö Jylhä

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS *Criminal* ILMESTYI YHDYSVALLOISSA 2012.

COPYRIGHT © 2012 BY KARIN SLAUGHTER

SUOMENKIELINEN LAITOS © KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2014

PAINETTU EU:SSA

ISBN 978-951-31-7560-3

Vernonille
– näytit minulle suunnan

1

15. elokuuta 1974

LUCY BENNETT

Kanelinruskea Oldsmobile Cutlass mateli Edgewood Avenueta ikkunat auki. Kuljettaja istui kyyryssä etupenkillä. Hänen tihrusilmänsä kiiluivat keskikonsolin valossa, ja niiden pistävä katse pyyhki katukyltin alla seisoskelevaa tyttöriviä. Jane. Mary. Lydia. Oldsmobile pysähtyi. Kuski nyökkäsi Kittyille, kuten arvata saattoi. Kitty kipitti piikkikoroillaan kohti autoa ja suoristeli minihamettaan tasapainoillessaan kuoppaisen asfaltin poikki. Kun Juice oli tuonut Kittyn kulmille pari viikkoa sitten, tämä oli väittänyt muille olevansa kuudentoista, eli luultavasti hän oli viidentoista, vaikka näyttikin korkeintaan kaksitoistavuotiaalta.

Kaikki inhosivat häntä heti ensi näkemältä.

Kitty nojautui sisään autonikkunasta. Hänen vinyylihameensa helma törrötti jäykkänä ilmassa. Hänet valittiin aina ensimmäisenä, mitä muut eivät katsoneet hyvällä, vaikkei Juice sitä tajunutkaan. Kitty sai erioikeuksia. Hän sai miehet suostumaan mihin tahansa. Hän oli raikas ja lapsenomainen, vaikka muiden tavoin kantoikin keittiöveistä käsilaukussaan ja osasi myös käyttää sitä. Kukaan tytöistä ei työskennellyt unelma-ammattissaan, mutta toiselle tytölle häviäminen – vieläpä uudelle – teki yhtä kipeää kuin tanssiaisten seinäruusuksi jääminen.

Oldsmobilessa kaupat tehtiin pikaisesti ja tinkimättä, koska tuote oli edelleen hintansa väärti. Kitty vinkkasi Juicelle, ja kun tämä nyökkäsi, hän nousi autoon. Pakoputki säksätti ja sylki kaasua, kun auto kääntyi laajassa kaaressa kapealle sivukadulle. Se tärähti, kun pysäköintivaihe survaistiin silmään. Kuski kohotti käntensä, tarttui Kittyn takaraivoon ja painoi hänet näkymättömiin.

Lucy Bennett käänsi katseensa kohti pimeää, kolkkoa katua. Ei autonvaloja. Ei liikennettä. Ei toimintaa. Atlanta hiljeni yöksi. Viimeinen lähtijä sammutti yleensä Equitable Buildingin valot, mutta Flatironin lamput hohtivat edelleen kirkkaasti Central City Parkin suunnasta. Jos Lucy oikein siristi silmiään, hän erotti C&S-pankin tutun vihreän kyltin, liikekaupunginosan maamerkin. Uusi etelä. Kukoistava kauppakaupunki. Liian vilkas vihattavaksi.

Jos joku Atlantan kaduilla tänä yönä liikkui, ei taatusti ainaakaan hyvät mielessä.

Jane sytytti savukkeen ja työnsi askin takaisin laukkuunsa. Hän ei pahemmin jakanut omastaan, mutta otti kyllä kaiken minkä irti sai. Heidän katseensa kohtasivat. Janen tyhjä katse puistatti Lucyä. Janesta tuntui varmaankin samalta. Hän katsoi nopeasti pois.

Lucy värähti, vaikka oli elokuun puoliväli, ja kuumuus huokui jalkakäytävästä kuin savu nuotiosta. Hänen jalkojaan pakotti. Selkää särki. Aivot tykyttivät kuin metronomi. Mahaa kivisti, kuin hän olisi niellyt rekkalastillisen betonia. Suuta kuivasi. Käsiä pisteli jatkuvasti. Aamulla pesualtaaseen oli irronnut vaalea hiusmøykky. Lucy oli täyttänyt yhdeksäntoista vasta kaksi päivää sitten, mutta tunsi jo itsensä ikälopuksi.

Sivukadulla jököttävä ruskea Oldsmobile tärähti jälleen. Kitty kohotti päätään. Hän pyyhki suunsa noustessaan autosta. Turha vitkastella. Parempi, ettei poka ehtisi tulla katumapäälle. Mies kurvasi tiehensä ovi vielä puoliksi auki, ja Kitty jäi horjahtelemaan korkeilla koroillaan ensin eksyneen, sitten pelokkaan ja lopulta vihaisen näköisenä. He kaikki olivat vihaisia. Raivo oli heidän lohutunsa ja pakopaikkansa, ainoa todellinen omaisuutensa.

Lucy katseli, kun Kitty hoippui epävarmasti takaisin, tyrkkäsi rahat Juicelle ja yritti jatkaa matkaa, mutta Juice tarttui häntä käsi-

varresta. Kitty sylkäisi jalkakäytävälle ja yritti peitellä kauhuaan, kun Juice avasi rahatukon ja laski joka setelin. Kitty seisoi ja odotti. Kaikki odottivat.

Lopulta Juice kohotti leukaansa. Rahat riittivät. Kitty siirtyi takaisin riviin. Hän ei katsonut muita. Hän tuijotti vain ilmeettömästi kadulle ja odotti seuraavaa autoa, seuraavaa miestä, joka joko nyökkäisi hänelle tai sivuuttaisi hänet. Jo toisena päivänä tai ehkä aikaisemminkin hänen katseensa oli muuttunut yhtä tyhjäksi kuin muidenkin. Mitä hän mielti? Luultavasti samaa kuin Lucykin, tuttua virttä, joka keinutti hänet joka ilta uneen: *Koska tämä oikein loppuu? Koska tämä loppuu? Koska tämä loppuu?*

Lucykin oli joskus ollut viidentoista. Kaiken tämän jälkeen hän tuskin muisti viisitoistavuotiasta itseään. Tyttöä, joka lähetti viestilappuja luokassa. Kuiski kikatellen pojista. Kiihuhti joka päivä koulusta kotiin katsomaan saippuasarjaa. Tanssi huoneessaan Jackson Fiven tahtiin parhaan kaverinsa Jill Hendersonin kanssa. Lucy oli viisitoistavuotias, kun yhtäkkiä eteen avautui ammottava kuilu, ja pikku Lucy syöksyi yhä kiihtyvää vauhtia armottomaan pimeyteen.

Lucy alkoi nappailla vauhtia pudottaakseen painoa. Ensin pelkkiä pillereitä. Bentsedriiniä, jota hänen kaverinsa Jill löysi äitinsä lääkekaapista. He ottivat sitä harkiten, varovasti, kunnes viranomaiset sekosivat ja kielsivät pillerit. Eräänä päivänä lääkekaappi olikin tyhjä, ja seuraavana – tai siltä ainakin tuntui – Lucy oli jo paisunut takaisin melkein seitsemänkymmentäkiloiseksi. Hän oli koko koulun ainoa ylipainoinen lukuun ottamatta Läski-Georgea, joka kaivoi nenäänsä ja söi aina yksin. Lucy inhosi Georgea niin kuin tämänkin häntä – kuten omaa peilikuvaa inhotaan.

Jill Hendersonin äiti opetti Lucyä tykittämään suoneen. Äiti-Henderson ei ollut tyhmä: hän oli huomannut puuttuvat pillerit, mutta ilahtunut siitä, että Lucy pyrki viimein eroon lapsenpyöreystään. Hän oli syönyt pillereitä samasta syystä. Jillin äiti työskenteli hoitajana Claytonin sairaalassa. Hän pihisti ensiapuosastolta purkkikaupalla nestemäistä metedriiniä, ja lasipurkit kalisivat hänen valkoisen työpukunsa taskussa kuin hampaat. Suonen-

sisäistä amfetamiinia, hän selitti Lucylle. Kuten pillerit, vaikuttaa vain nopeammin.

Viisitoistakesäisenä Lucy työnsi ensimmäisen kerran neulan suoneensa.

”Vain vähän kerrallaan”, Jillin äiti neuvoi, imaisi punertavan verihäivän ruiskuun ja painoi männän hitaasti pohjaan. ”Sinä halitset sitä. Älä anna sen hallita sinua.”

Piikistä ei seurannut kunnon euforiaa, vain huimausta ja tietenkin tervetullut ruokahaluttomuus. Jillin äiti oli oikeassa. Neste vaikutti nopeammin ja tehokkaammin kuin pillerit. Pari kiloa. Neljä kiloa. Kuusi. Sitten – ei ainuttakaan. Lucy siis määritteli vähäisen kerta-annoksensa uudelleen, kunnes latasi ruiskuun viiden millilitran sijasta kymmenen ja kymmenen sijasta viisitoista, ja sitten pää räjähti ja hän oli liekeissä.

Millä siinä vaiheessa enää oli väliä?

Ei millään.

Pojilla? Idiootteja. Jill Hendersonilla? Mikä tylsimys. Ylipainolla? Ei enää ikinä.

Kuusitoistavuotiaana Lucy painoi neljäkymmentäviisi kiloa. Kylkiluut, lanteet ja kyynärpäät töröttivät kuin marmoripatsaalla. Ensimmäistä kertaa Lucyn poskipäät näkyivät. Hän alkoi käyttää mustia Kleopatra-tyylisiä rajauksia ja sinistä luomiväriä ja suoristaa pitkät, vaaleat hiuksensa, jotka heilahtelivat jäykästi hänen uskomattoman hoikkaa takamustaan vasten. Pikkutyttö, joka oli viidennellä luokalla muiden suureksi riemuksi saanut liikunnanopettajalta lempinimen Höyryjyrä, oli nyt langanlaiha, huoleton – ja äkkiä myös suosittu.

Ei tosin vanhojen kavereidensa keskuudessa, jotka olivat olleet tuttuja lastentarhasta saakka. He halveksivat Lucya ja pitivät häntä turhanpäiväisenä, hylkiönä, häviäjänä. Viimein Lucy saattoi kuitenkin jättää heidät omaan arvoonsa. Kuka kaipasi ihmisiä, jotka katsoivat nenänvartta pitkin, jos piti vähän hauskaa? Lucy oli muutenkin ollut heille vain merkityksetön siipeilijä – paksukainen, jonka kanssa kaveerattiin, jotta näytettäisiin itse nätimmäältä, kiinnostavammalta, siltä kaksikon osapuolelta, jonka kanssa kaikki pojat flirttailivat.

Uusien ystävien mielestä Lucy oli täydellinen. He nauroivat kipurassa Lucyn ivallisille sutkauksille hänen entisestä tuttavapiiristään. He ottivat Lucyn outouden avosylin vastaan. Tytöt kutsuivat häntä juhliin. Pojat pyysivät ulos. Hän oli yhtä hyvä kuin muutkin. Hän sopi viimein porukkaan. Viimeinkin hän oli lakannut erotumasta joukosta. Hän oli vain yksi muista. Hän oli pelkkä Lucy.

Viis entisestä. Lucy halveksi kaikkia vanhoja tuttujaan, siinä kaikki – etenkin Jill Hendersonin äitiä, joka katkaisi varoittamatta välit ja käski Lucyn koota itsensä. Lucy oli kokonaisempi kuin koskaan ennen. Hänellä ei ollut aikomustakaan luopua uudesta elämästään.

Kaikki vanhat, tylsät kaverit valmistautuivat pakkomieltisesti collegeen lähinnä pohtimalla, mihin sisarkuntaan hakisivat. Sisarkuntien viktoriaaniset ja kreikkalaistyyliset kartanot kohosivat Georgian yliopiston laitamilla Milledge Avenuella ja South Lumpkin Streetillä, ja Lucy oli puhunut niistä asiantuntevasti jo kymmenvuotiaana, mutta amfetamiini oli saanut hänet unohtamaan jäsenyyden kiemurat ja tehnyt nimien kreikkalaisista kirjainyhdistelmistä täyttä hepreaa. Lucy ei kaivannut vanhojen kaveriensä paheksuvia katseita. Hän ei kaivannut edes Jill Hendersonin äitiä. Hänellä oli monta uutta ystävää, jotka hankkivat hänelle piikitettävää, ja vanhemmat antoivat avokätisesti viikkorahaa. Jos käteinen jollakin viikolla pääsi loppumaan, Lucyn äiti ei koskaan huomannut seteleiden katoamista käsilaukustaan.

Jälkeenpäin oli selvää, mistä alamäki alkoi, mutta syöksykierteen alkaessa Lucy tuntui kiepsahtavan pohjalle muutamassa sekunnissa eikä suinkaan kahdessa vuodessa. Kotioloissa Lucysta tuli synkkä ja sulkeutunut. Hän alkoi karkailla öisin kaupungille ja valehdella tyhmistä asioista. Pikkujutuista. Asioista, joiden oikea laita selvisi helposti. Koulussa Lucy reputti kurssin toisensa jälkeen ja päätyi viimein englannin tukiopetusluokkaan, jonka eturivissä Läski-George istua napotti, kun Lucy uusine ystävineen keskittyi nukkumaan euforian jälkeistä olotilaa pois luokan perällä ja tappaamaan aikaa tosirakkautensa seuraavaan tapaamiseen.

Nimittäin piikin.

Ohueksi hiottu kirurginteräsneula, näennäisen harmiton lääkintäväline, hallitsi joka hetkeä. Lucy uneksi piikittämisestä. Neulankärjen hipaisusta. Neulan nipistyksestä, kun se työntyi suoneen. Hitaasta polttesta, kun neste ruiskutettiin perille. Valittomasta hyvinolontunteesta, kun huume valui hänen elimistöönsä. Se korvasi kaiken. Jokaisen uhrauksen. Jokaisen menetyksen. Kaiken, mitä Lucy joutui tekemään saadakseen ainetta. Kaiken, minkä hän melkein unohti, heti kun huume imeytyi verenkiertoon.

Pian, äkkiarvaamatta, saavuttiin kuitenkin viimeisen mäen harjalle, sen kaikkein korkeimman, jonka jälkeen vuoristorata kääntyi jyrkkään laskuun.

Bobby Fields. Melkein kaksikymmentä vuotta Lucyä vanhempi. Viisaampi. Vahvempi. Mekaanikkona yhdellä Lucyn isän huoltoasemista. Bobby ei ollut koskaan ennen huomannut Lucyä. Lucy oli näkymätön, pullea pikkutyttö, jolla oli ohuet palmikot. Huumeet kuitenkin muuttivat kaiken. Eräänä päivänä, kun Lucy astui autohalliin matalat farkut hoikistuneilla lanteilla roikkuen ja puhki kuluneet trumpettilahkeet maata viistäen, Bobby käski hänen jäädä juttusille.

Bobby myös kuunteli, jolloin Lucy vasta tajusi, ettei kukaan ollut aiemmin todella kuunnellut häntä. Samassa Bobby kohotti rasvaiset sormensa ja sipaisi Lucyn kasvoilla roikkuneen suortuvan korvan taakse. Seuraavassa hetkessä he jo olivatkin autohallin takana ja Bobby hiveli Lucyn rintaa, ja tämän jakamattoman huomion hehkussa Lucy tunsi heräävänsä henkiin.

Lucy ei ollut koskaan ollut miehen kanssa. Hurjimmissa huumehuuruissakin hän tajusi kieltäytyä. Hän tiesi, että kannatti säästellä itseään, sillä pilaantunutta tavaraa ei huolinut kukaan. Niin järjettömältä kuin se jälkikäteen tuntuikin, Lucy melkein uskoi vielä päätyvänsä Georgian yliopistoon, vaikkakin pienen mutkan kautta, sitoutuvansa valitsemaansa sisarkuntaan ja naivansa vakavan nuorukaisen, jonka loistavat tulevaisuudensuunnitelmat isäkin hyväksyisi.

Lucy saisi lapsia. Hän liittyisi vanhempainyhdistykseen. Hän leipoisi pikkuleipiä ja kuljettaisi lapsia farmariautolla kouluun ja istuisi

keittiössä tupakalla kuuntelemassa, kun muut äidit valittivat tylsää elämäänsä. Muiden keskustellessa avio-ongelmista ja koliikkivauvoista hän ehkä hymyilisi lempeästi muistellessaan holtitonta nuoruuttaan ja hullua, nautinnonhaluista suhdettaan huumeisiin.

Tai ehkä hän seisoisikin kadunkulmassa Atlantan keskustassa, ja hänen vatsaansa kouristaisi aina kun hän tajuaisi menettäneensä haaveidensa kodikkaan keittiön ja läheiset ystävät.

Sillä vaikka Bobby Fields oli kuusitoistavuotiaan Lucyn ensimmäinen mies, Bobbylla oli ollut paljon muitakin. Paljon nuoria naisia. Hän osasi puhua heille. Hän sai heidät tuntemaan olonsa erityiseksi. Ennen kaikkea hän osasi liikuttaa kättään rinnalta reidelle, reideltä haaroväliin ja sieltä peremmälle tavalla, joka sai Lucyn haukkomaan henkeään, niin että isä tuli työhuoneestaan katsomaan, oliko kaikki hyvin.

”Kaikki okei”, Lucy sanoi, koska Bobbyn käsi tuntui niin hyvältä, että hän olisi valehdellut itse Jumalallekin.

Aluksi he salasivat suhteensa, mikä tietenkin teki kaikesta entistä jännittävämpää. Salasuhde yhdisti heitä. Kielletty hedelmä. He jatkoivat salailua melkein vuoden. Lucy vältteli Bobbyn kätettä, kun kävi viikoittain hallilla auttamassa isäänsä vaihtorahojen laskemisessa. Hän ei ollut näkevinäänkään tätä, kunnes jännitys kävi sietämättömäksi. Silloin Lucy meni likaiseen vessaan aseman taakse, ja Bobby tarttui rasvaisilla käsillään niin tiukasti hänen pakaroihinsa, että niitä kivisti vielä Lucyn istuutuessa takaisin isänsä seuraksi.

Lucy janosi Bobbya melkein yhtä rajusti kuin piikkiä. Hän pinnasi koulusta. Hän sepitti itselleen olemattoman osa-aikatyön ja tuulesta temmattuja yökyläilyjä, joiden todenperäisyyttä vanhemmat eivät koskaan vaivautuneet tarkistamaan. Bobbylla oli oma kämppä. Hän ajoi Mustang Fastbackia kuin Steve McQueen. Hän joi olutta ja poltti pilvää ja hankki Lucylle vauhtia, ja Lucy oppi ottamaan häneltä suihin kakomatta.

Kaikki oli täydellistä, kunnes Lucy tajusi, ettei voinut enää jatkaa kulisielämää. Tai ehkei halunnutkaan. Hän keskeytti lukion kahta viikkoa ennen viimeistä koulupäivää. Lopullinen niitti oli vanhem-

pien viikonloppuvierailu Lucyn veljen luo collegeen. Lucy vietti koko viikonvaihteen Bobbylla. Kokkasi. Siivosi. Rakasteli Bobbyn kanssa kaiket yöt ja tuijotti kelloa päivät laskien minuutteja siihen, että saisi taas tunnustaa rakkautensa. Ja kyllä Lucy Bobbya rakastikin, etenkin iltaisin, kun tämä palasi kotiin leveä virne kasvoilla ja pikkuruinen taikapullo taskussa.

Bobby jakoi piikkiä anteliaasti. Ehkä liiankin. Hän vauhditti Lucyn sellaisiin korkeuksiin, että hampaat kalisivat. Lucy oli edelleen huumeissa kompastellessaan aamulla kotiin.

Sunnuntai.

Lucyn vanhempien oli määrä lähteä kotimatkalle vasta kirkonmenojen jälkeen, mutta he istuivatkin jo keittiön pöydän ääressä, edelleen matkavaatteissaan. Äiti ei ollut edes riisunut hattuaan. He olivat odottaneet koko yön. He olivat soittaneet Lucyn kaverille, hänen alibilleen, joka oli luvannut sanoa Lucyn yöpyvän luonaan. Tyttö olikin ensin valehdellut, mutta jo pienen painostuksen jälkeen hän oli paljastanut Lucyn tarkan olinpaikan ja kaiken, mitä tämä oli puuhannut viime kuukaudet.

Silloin Lucy oli seitsemäntoista, lain silmissä edelleen lapsi. Vanhemmat yrittivät panna hänet vieroitukseen. He koettivat järjestää Bobbyn telkien taakse. He yrittivät estää muita huoltoasemia palkkaamasta häntä, mutta hän muutti Atlantaan, jossa kukaan ei välittänyt autonkorjaajan henkilöllisyydestä, kunhan homma hoitui halvalla.

Kahden helvetillisen kuukauden kuluttua kuitenkin koitti päivä, jolloin Lucy äkkiä olikin täysi-ikäinen. Hänen elämänsä muuttui taas kertaheitolla. Nyt Lucy oli tarpeeksi vanha keskeyttääkseen koulun. Tarpeeksi vanha juomaan. Tarpeeksi vanha lähtemään kotoa, ilman että kytät raahasivat hänet takaisin. Isin tytöstä tuli Bobbyn tyttö, kun Lucy muutti Bobbyn luo Stewart Avenuelle ja nukkui siellä kaiken päivää odottaen, että Bobby palaisi illalla piikittämään ja naimaan häntä ja antaisi sitten nukahtaa uudelleen.

Lucy suri ainoastaan Henry-veljeään. Henry luki lakia Georgian yliopistossa. Hän oli kuusi vuotta Lucyä vanhempi, pikemminkin ystävä kuin veli. Kasvotusten heidän oli vaikea keksiä puhuttavaa,

mutta Henryn lähdettyä opiskelemaan he olivat alkaneet kirjoitella pari kolme kertaa kuussa.

Lucy nautti kirjeenvaihdosta. Kirjeissään hän oli aina sama vanha Lucy: höpsötteli pojista, jännitti valmistumista, odotti innokkaasti ajokorttia. Ei puhettakaan huumeista. Ei sanaakaan uusista ystävistä, jotka elivät niin syrjässä yhteiskunnan laitamilla, ettei Lucy uskaltanut kutsua heitä kylään, koska he kuitenkin varastaisivat äidin pöytähopeat. Jos siis äitikään päästäisi heitä ovea pidemmälle.

Henry kirjoitti aina lyhyesti, mutta ehti kiireisimmänkin tenttiuman keskellä rustata Lucylle muutaman rivin kuulumisiaan. Hän odotti innokkaasti Lucya samaan collegeen. Hän odotti innokkaasti, että saisi esitellä pikkusiskonsa kavereilleen. Hän odotti innokkaasti kaikkea, kunnes lakkasi odottamasta, kun vanhemmat kertoivat siskokullan muuttaneen Atlantaan kolmekymmentäkahdeksanvuotiaan hipin, autoihin hurautaneen huumeidiilerin huoraksi.

Siitä pitäen Lucy sai avaamattomat kirjeensä paluupostissa takaisin. Henry oli raapustanut kuoreen: ”Palautetaan lähettäjälle.” Hän jätti Lucyn muutta mutkitta kuin roskan kadulle.

Ehkä Lucy olikin roskaa. Ehkä hän ansaitsi hylkäämisen. Kухerruskuukausi oli nimittäin ohi, hyvinolontunne kerta kerralta laimeampi ja vieroitusoireet melkein sietämättömät, joten mitä muuta odotettavaa Lucylla enää oli kuin kadulle joutuminen?

Kaksi kuukautta sen jälkeen, kun oli pannut Lucyn muuttamaan Atlantaan, Bobby potkaisu hänet pihalle. Mikä oli odotettavissa. Hänen kuuma nuori peuransa oli muuttunut narkkariksi, joka kerjää joka ilta piikkiä jo kynnyksellä. Kun Bobbyn huumehanat ehtyivät, lähistöltä löytyi kuitenkin uusi mies, jolta sai kaiken haluamansa. Mitä sitten, jos Lucyn pitikin levittää jalkansa siitä hyvästä? Mies antoi sitä, mistä Bobby kieltäytyi. Hän tyydytti Lucyn tarpeet.

Miehen nimi oli Fred. Hän oli lentokonesiivoaja. Hän tykkäsi tehdä juttuja, jotka saivat Lucyn itkemään, mutta sitten hän antoi Lucyn piikittää, ja kaikki muuttui taas hyväksi. Fred piti itseään

erityisenä, Bobbya parempana. Tajutessaan, että Lucyn silmät loistivatkin huumeen vuoksi eivätkä hänen takiaan, hän kuitenkin aloitti hakkaamisen. Hän lopetti vasta rusikoituaan Lucyn sairaalakuntoon. Palatessaan taksilla Fredin luo Lucy kuuli talon omistajalta, että Fred oli häipynyt osoitetta jättämättä. Omistaja kuitenkin antoi Lucyn muuttaa luokseen.

Sen jälkeen elämä olikin yhtä sumua, tai ehkä sittenkin liian kirjasta ja terävää, niin kuin maailma vieraiden silmälasien läpi. Melkein vuoden päivät Lucy muutti miehen luota toisen luo, siirtyi välittäjältä toiselle. Hän oli valmis vaikka minkälaisiin hirveyksiin saadakseen piikin. Jos vauhdin maailmassa olisi ollut menestyksen mittapuu, Lucy olisi aloittanut huipulta ja mätkähtänyt nopeasti pohjalle. Joka päivä hän tunsu elämänsä kieppuvan yhä nopeammin viemäriin. Hän ei kuitenkaan kyennyt pysäyttämään kierrettä. Tuska puuttui peliin. Tarve. Jano. Himo, joka poltti vatsassa kuin kuuma happo.

Lucy kammosi vauhtia kauppaavia liivijengiläisiä, mutta lopulta rakkaus amfetamiiniin voitti. Tämän alemmas ei voinut enää vajoa. Lucyä mäiskittiin kuin pesäpalloa lyöjältä toiselle. Kaikki olivat taistelleet Vietnamsissa ja kantoivat kaunaa yhteiskunnalle. Koko maailmalle. Myös Lucylle. Lucy ei ollut ikinä vetänyt övereitä, ei ainakaan tarpeeksi pahoja päätyäkseen sairaalaan. Nyt hänet kuitenkin pudotettiin Harrikan takaa Gradyn ensiapuosaston ovelle toisen ja vielä kolmannenkin kerran. Se ei ollut liivimiesten mieleen. Sairaala veti puoleensa kyttiä, ja lahjominen kävi kalliiksi. Eräänä iltana Lucy kohosi liian korkealle, ja yksi jengistä palautti hänet maan pinnalle heroiinilla – Vietnamin viidakoissa opittu temppu.

Heroiini oli viimeinen naula Lucyn arkkuun. Lucyn kääntyminen kävi yhtä nopeasti kuin spiidiuskoon hurahtaminen. Turruttava tunne. Sanoinkuvaamaton autuus. Ajantajun katoaminen. Paikan. Tietoisuuden.

Lucy ei ollut koskaan laskuttanut seksistä. Hän oli aina harrastanut vaihtokauppoja. Seksiä vauhdista. Seksiä heroiinista. Ei koskaan rahasta.

Nyt Lucy tarvitsi kuitenkin kipeästi käteistä.

Pyöräjengit myivät vauhtia, eivät herooinia. Hepo kuului värillisille. Edes mafialla ei ollut asiaa markkinoille. Polle oli gettohuume. Se oli liian voimakasta, liian addiktoivaa, liian vaarallista valkoisille. Etenkin valkoisille naisille.

Niin Lucy päätyi mustan miehen parittamaksi, jolla oli Jeesus-tatuointi rinnassa.

Lusikka. Liekki. Palavan kumin tuoksu. Kiristysside. Katkaisuun savukkeeseen filteri. Pitkällisessä piikityksrituaalissa oli romanttista hohtoa, joka sai Lucyn aiemman huumesuhteen vaikuttamaan valitettavan alkeelliselta. Lucy tunsikin kutkuttavaa jännitystä, kun vain ajattelikin sitä. Hän sulki silmänsä ja mietti taivutettua hopealusikkaa, jonka varsi muistutti haavoittunutta joutsenta. Musta joutsen. Musta lammas. Mustan miehen huora.

Äkkiä Juice seisoikin hänen vieressään. Muut tytöt siirtyivät viisaasti kauemmas. Juice haistoi heikkouden. Sillä hän oli saanut heidät koukkuunsa. ”Mikä hätänä, hottis?”

”Ei mikään”, Lucy mutisi. ”Kaikki on superhienosti.”

Juice otti hammastikun suustaan. ”Älä yritä, tyttö.”

Lucy painoi katseensa. Hän näki Juicen valkoiset kiiltoahkakat ja mittojen mukaan teetettyjen vihreiden housujen leveät lahkeet, jotka melkein peittivät reikäkoristeisten herrainkengien kärjet. Montako ventovierasta Lucy oli nainut, jotta Juice voisi kulkea kiiltävissä kengissä? Monelleko takapenkille hänet oli kellistetty, jotta Juicella olisi varaa mittaattaa haarasaumansa räätäliillä Five Pointsissa?

”Anteeksi.” Lucy vilkaisi varovasti Juicea tunnustellakseen tämän mielialaa.

Juice otti taskustaan nenäliinan ja pyyhki hikeä otsaltaan. Hänen pitkät pulisonkinsa jakautuivat viiksiksi ja pukinparraksi. Poskessa oli syntymämerkki, jota Lucy joskus tuijotti, kun ei halunnut keskittyä käsillä olevaan hetkeen.

”Äläs nyt, tyttö”, Juice sanoi. ”Jos et kerro, mikä mieltä painaa, mäkään en voi auttaa.” Hän pukkasi Lucyä olkapäähän. Kun Lucy ei sanonut mitään, hän pukkasi kovempaa tehdäkseen kan-

tansa selväksi. Hän ei aikonut mennä mihinkään. Juice ei sietänyt salaisuuksia.

”Mietin äitiä”, Lucy sanoi. Ensimmäistä kertaa pitkään aikaan hän puhui jollekin miehelle totta.

Juice nauroi ja osoitti muita tyttöjä hammastikulla. ”Että on sööttiä. Mieltii äitykkää.” Hän korotti ääntään: ”Pitävätkö mutsit vielä tyttöjensä puolia, mitä?”

Kuului hermostunutta tirkkuntaa. Kitty, ikuinen nuoleskelija, kiirehti vastaamaan: ”Emme tarvitse muita. Vain sinua.”

”Lucy”, Mary kuiskasi työläästi. Jos Juice nyt suuttuisi, kukaan ei saisi haluamaansa, ja tytöt halusivat vain yhtä asiaa: he janosivat heroiniä Juicen taskusta.

”Nääh, ei tässä mitään”, Juice kuittasi Maryn hätäännyksen. ”Antaa tytön puhua. Anna tulla. Puhu.”

Ehkä siksi, että Juice komensi Lucyä kuin koira – niin kuin Lucy saisi herkkupalan jos haukkuisi käskystä – tai siksi, että Lucy oli oppinut tottelemaan Juicea kyselemättä, hänen huulensa alkoivat liikkua kuin itsestään.

”Mietin, kuinka äiti kerran vei minut kaupunkiin.” Lucy sulki silmänsä. Hän tunsi taas istuvansa autossa. Näki Chryslerin metallikuorisen kojelaudan hohtavan kirkkaassa auringonvalossa. Oli kuumaa ja utuista, sellainen elokuu, jolloin autossa oli syytä olla ilmastointi. ”Äiti oli menossa asioille ja lupasi minulle kyydin kirjastoon.”

Juice hörähti Lucyn muistolle. ”Oijoi, kuinka sööttiä. Mamma heittää kirjastoon pänttäämään.”

”Ei hän päässyt perille.” Lucy avasi silmänsä ja rohkaistui ensimmäistä kertaa katsomaan suoraan Juicen kasvoihin. ”Klaani oli vallannut keskustan.”

Juice selvitti kurkkuaan. Hän mulkaisi sivusilmällä muita tyttöjä ja keskittyi sitten taas Lucyyn. ”Jatka.” Hänen syvä äänensä hyyti Lucyn selkäpiitä.

”Kadut olivat tukossa. He pysäyttivät ja tarkistivat autoja.”

”Hys”, Mary kuiskasi anovasti. Lucy ei kuitenkaan pystynyt loppettamaan. Hänen herransa oli käskenyt häntä puhumaan.

”Oli lauantai. Äiti vei minut aina kirjastoon lauantaisin.”

”Vai niin”, Juice sanoi.

”Niin.” Vaikka Lucy katsoi Juicea, hän näki edelleen kaiken mielessään. Hän istui äidin autossa. Turvassa. Huolettomana. Ennen pillereitä. Ennen piikkiä. Ennen heroinia. Ennen Juicea. Pikku-Lucy, joka hermoili vain siitä, että myöhästyisi lukupiiristä.

Pikku-Lucy ahmi kirjoja. Hän puristi kirjapinoa sylissään katsolessaan kadun tukkeena seisovia miehiä. Kaikilla oli valkoiset kaavut. Kuumuus oli saanut useimmat sysäämään huppunsa takaraivolle. Lucy tunnisti muutaman, joka kävi samassa kirkossa, ja pari koulusta. Hän vilkutti Sheffieldin sedälle, joka piti rautakauppaa. Setä iski Lucyille silmää ja vilkutti takaisin.

Lucy jatkoi Juicelle: ”Olimme mäellä oikeustalon lähellä, ja musta mies odotti edellä stop-merkin takana. Hänellä oli sellainen ulkomainen pikkuauto. Petersonin setä marssi suoraa päätä auton luo ja Laramien setä kiersi toiselle puolelle.”

”Vai niin”, Juice toisti.

”Niin. Mies oli kauhuissaan. Auto pyrki jatkuvasti vierimään taaksepäin. Siinä oli kai manuaalivaihteet. Hänen jalkansa lipsui kytkimeltä, koska häntä pelotti. Muistan, kun äiti töllötti häntä kuin *Avaraa luontoa* tai jotakin, ja nauroi nauramistaan ja sanoi: ”Katso, kuinka nekrua pelottaa.”

”Jesus”, Mary sihahti.

Lucy hymyili Juicelle ja toisti: ”Katso kuinka nekrua pelottaa.”

Juice otti hammastikun suustaan. ”Varo sanojasi, tyttö.”

”Katso kuinka nekrua pelottaa”, Lucy mutisi. ”Katso kuinka...” Hän antoi äänensä hiipua, mutta vaikeneminen oli kuin moottorin louskutus tyhjäkäynnillä ennen kaasuttamista. Jostakin selettämättömästä syystä tarina huvitti Lucya suunnattomasti. Hänen äänensä kohosi ja kaikui rakennusten seinistä. ”Katso kuinka nekrua pelottaa! Katso kuinka nekrua pelottaa!”

Juice läimäytti Lucya niin rajusti, että hän pyörähti ympäri. Kurkkuun alkoi valua verta.

Se ei ollut ensimmäinen lyönti. Eikä myöskään viimeinen. Se ei vaientanut häntä. Mikään ei vaientaisi. ”Katso kuinka nekrua pelottaa! Katso kuinka nekrua pelottaa!”

”Turpa kiinni!” Juice iski Lucyä nyrkillä kasvoihin.

Lucy tunsi hampaansa rusahtavan kahtia. Leukaluu muljahti sivulle kuin hulavanne, mutta hän vain jatkoi: ”Katso kuinka –”

Juice yritti potkaista Lucyä vatsaan, muttei kireiltä housuiltaan yltänyt lantiota korkeammalle. Lucy haukkoi henkeään, mutta sie-tämätön tuska tuntui melkein vapauttavalta. Montako vuotta hän olikaan ollut täysin turta? Montako vuotta oli kulunut siitä, kun hän viimeksi korotti ääntään ja sanoi miehelle ei?

Lucy kurkkua kuristi. Hän huojui. ”Katso kuinka –”

Juice pamautti Lucyä uudelleen kasvoihin. Nenäsilta murtui. Lucy horjahti taaksepäin kädet levällään. Hän näki tähtiä. Kir-jaimellisesti. Hän pudotti laukkunsa. Kengän korko napsahti irti.

”Häivy silmistäni!” Juice pui nyrkkiä. ”Painu tiehesi, ennen kuin tapan sut, ämmä!”

Lucy horjahti Janea vasten, joka tönäisi hänet irti kuin kapi-sen koiran.

”Mene nyt!” Mary sihahti. ”Ole kiltti.”

Lucy nielaisi suullisen verta ja kakoi sen taas ulos. Maahan rois-kahti myös valkoisia murusia. Hampaanpaloja.

”Ala mennä, ämmä!” Juice sanoi uhkaavasti. ”Häivy.”

Lucy kääntyi vaivalloisesti. Hän katsoi pimeää katua. Yksikään lamppu ei valaissut tietä. Joko parittajat ampuivat katuvalot rikki tai kaupunki ei vaivautunut edes sytyttämään niitä. Lucy horjahti jälleen, mutta onnistui pysymään pystyssä. Katkennut korko häi-ritsi menoa. Hän potkaisi kengät jalasta. Kuuma asfaltti korvensi jalkapohjia, ja polte syöksähti päänahkaan asti. Kuin olisi kävellyt tulisilla hiilillä. Lucy oli nähnyt tulikävelyä kerran telkkarissa: ju-tun jujuna oli pitää sellaista vauhtia, että iho ei ehtinyt palaa.

Lucy lisäsi vauhtia. Hän suoristautui kävellessään. Hän piti päänsä pystyssä, vaikka kylkiä vihloi tuskallisesti. Lucy ei piitan-nut kivusta. Ei pimeydestä. Ei jalkapohjien poltteesta. Hän ei vä-littänyt enää mistään.

Lucy kääntyi ja huusi: ”Katso kuinka nekrua pelottaa!”

Juice ryntäsi perään, ja Lucy säntäsi juoksuun. Hänen paljaat jalkansa rummuttivat jalkakäytävää. Käsivarret viuhtoivat. Hän

huohotti syöksyessään kulman taakse. Koko keho uhkui adrenaaliinia. Lucy mietti niitä lukuisia liikuntatunteja, jolloin oli joutunut käytösrangaistukseksi kiertämään pururadan viisi, kymmenen tai kaksikymmentä kertaa. Silloin hän oli ollut vielä hyvin nopea, nuori ja vapaa. Ei ollut enää. Jalat alkoivat krampata. Polvet olivat pettämäsillään. Lucy uskaltautui vilkaisemaan taakseen, mutta Juicea ei enää näkynyt. Ketään ei näkynyt. Lucy horjahti pysähdyksiin.

Juice ei välittänyt senkään vertaa, että olisi jatkanut takaa-ajoa.

Lucy kumartui ja otti tukea puhelinkopista. Suusta norui verta asvaltille. Hän etsi vahingoittuneen kohdan kielellään. Kaksi hammasta oli murtunut, mutta luoja kiitos ei edestä.

Lucy meni koppiin. Jos oven sulki, kirkas valo sattui silmiin. Lucy antoi oven retkottaa auki ja nojautui lasiseinään. Hän hengitti edelleen työläästi. Tuntui kuin olisi juossut viisitoista kilometriä muutaman korttelin sijaan.

Lucy katsoi puhelinta, haarukassa lepävää mustaa kuuloketta, kolikkoaukkoa. Hän siveli numerolevyn metalliin uurrettua kello-symbolia, siirsi sormensa alemmas nelosen kohdalle ja siitä seitsemäiseen ja kahdeksikkoon. Vanhempien puhelinnumero. Hän muisti sen edelleen ulkoa samoin kuin heidän talonsa numeron, isoäidin syntymäpäivän ja veljen tulevan valmistujaispäivän. Jotain vanhasta Lucysta oli vielä tallella. Entisen elämän numerot.

Hän olisi voinut soittaa, mutta vaikka vanhemmat vastaisivatkin, heillä ei olisi mitään puhuttavaa.

Lucy työntyi ulos puhelinkopista. Hän jatkoi hitaasti matkaa jonnekin, pois. Vatsaa kouristi: ensimmäiset vieroitusoireet ilmoittelivat itsestään. Hänen pitäisi mennä sairaalaan paikattavaksi ja kerjätä hoitajalta metadonia, ennen kuin pahoinvointi yltyisi sietämättömäksi. Gradyyn oli matkaa viisitoista korttelia. Jalat eivät vielä krampanneet. Lucy pääsisi sairaalaan omin jaloin. Kouluaikaiset juoksukierrokset eivät aina olleet tuntuneet rangais-
tukselta. Lucy piti kovasti juoksemisesta. Hän kävi mielellään viikonloppulenkeillä Henry-veljensä kanssa. Henry luovutti aina ensimmäisenä. Lucylla oli käsilaukussa kirje Henryltä. Hän oli saa-

nut sen edellisellä viikolla katulähetyksen yömajasta, jossa tytöt Juicen raivotessa odottelivat pölyn laskeutumista.

Lucy oli avannut kirjeen vasta kolmen päivän kuluttua, koska pelkäsi sen sisältävän huonoja uutisia. Isä olisi kuollut. Äiti karannut maitomiehen matkaan. Kaikkihan nykyisin erosivat. Hajonneita perheitä. Hajonneita lapsia. Vaikka Lucy oli ollut hajalla jo pitkään, joten kai hän nyt yhdestä pikku kirjeestä selviäisi?

Henryn tiivis käsiala oli niin tuttu, että se tuntui pehmeältä silitykseltä poskella. Lucyn silmät kyyneltyivät. Hän luki kirjeen keran, toisen ja vielä kolmannenkin. Yksi sivu. Ei juoruja eikä perhe-uutisia, koska Henryllä ei ollut tapana laverrella. Hän oli tarkka ja johdonmukainen eikä koskaan liioitellut. Hän opiskeli viimeistä vuotta oikeustieteellisessä. Hän etsi jo töitä, koska häntä oli varoitettu kilpailun kovuudesta. Hänen tulisi ikävä opiskeluajoja. Hänen tulisi ikävä ystäviä. Ja hänellä oli kova ikävä Lucyä.

Ikävä Lucyä.

Lucy luki lauseen neljästi, sitten viidenteen kertaan ja vielä niin monesti uudelleen, että sekosi laskuissa. Henryllä oli ikävä Lucyä. Veljellä siskoa.

Lucyllakin oli ikävä omaa itseään.

Lucy oli kuitenkin pudottanut käsilaukkunsa kadunkulmaan. Juice oli varmaankin ottanut sen. Ravistellut kai sisällön jalkakäytävälle ja tonkinut kaiken kuin laukku olisi ollut hänen omaisuuttaan. Nyt Juicella oli Henryn kirje ja Lucyn huolella teroitettu keittiöveitsi, joka viilsi säärenkin ihon rikki, minkä Lucy tiesi tsettuaan asian edellisellä viikolla vain koettaakseen, vieläkö hänestä vuosi verta.

Lucy kääntyi vasemmalle seuraavasta kadunkulmasta. Hän pyörsi katsomaan takana paistavaa kuuta. Se puhkaisi mustan tai vaan kaarevalla kynnenkärjellään. Kauempana väijyi keskeneräisen Peachtree Plazan, maailman korkeimman hotellin, ranka. Atlantassa oli kiivas rakennusbuumi. Vuoden parin kuluttua keskustassa olisi tuhansia uusia hotellihuoneita. Bisnes kukoistaisi, etenkin kaduilla.

Lucy tuskin näkisi sitä päivää.

Kaksi murhaa. Eri vuosikymmen. Samat tutkijat. Joskus pahuudella on tutut kasvot.

Vuonna 1975 Atlantassa murhataan huume koukuun jääneitä ilotyttöjä, eikä kukaan tunnu välittävän. Paitsi nuoret poliisit Amanda Wagner ja Evelyn Mitchell. Naisten sitkeyttä ei katsota kuitenkaan hyvällä. 70-luvun Amerikka on miesten maailma, jossa seksismi ja rasismi kukoistavat niin kadulla kuin poliisilaitoksella. Liki 40 vuotta myöhemmin paljon on muuttunut – yhtä asiaa lukuun ottamatta. Sama murhaaja kylvää jälleen kauhua kaupungissa. Tällä kertaa Amandan ja Evelynin lisäksi peliin vedetään myös Will Trent. Hänellä ei vain ole aavistustakaan, miksi.

Voimainsa tunnossa kirjoittava Karin Slaughter tarjoilee jälleen kiperiä juonenkäänteitä mutta myös armotonta ajankuvaa. Onko totuus tarua hyytävämpää – lue, niin tiedät.

”Jos himoitset tuhtia, täyteläistä lukukokemusta, tartu *Rikolliseen*. Se ei ole suupala, se on kymmenen ruokalajin illallinen.” HUFFINGTON POST

www.karinslaughter.com

9 789513 175603

PÄÄLLYS: MARKKO TAINA

84.2 • WWW.TAMMI.FI • ISBN 978-951-31-7560-3